

COMHDHÁIL AR AONTACHAS
LEIS AN AONTAS EORPACH
– POBLACHT NA MOLDÓIVE –

An Bhruiséil, 12 Deireadh Fómhair 2026
(OR. en)

AD 79/1/26
REV 1

LIMITE

CONF-MD 18

DOICIMÉAD AONTACHAIS

Ábhar: COMHSHEASAMH ÓN AONTAS EORPACH
- Cnuasach 2: An Margadh Inmheánach

CAIBIDLÍOCHT AONTACHAIS

Poblacht na Moldóive

COMHSHEASAMH ÓN AONTAS

(tar éis Sheasamh Caibidlíochta Phoblacht na Moldóive AD 29/26 CONF-MD 5)

Cnuasach Caibidlíochta: 2

An Margadh Inmheánach

Lena n-áirítear caibidil 1 – Saorghluaiseacht earraí, 2 – Saorghluaiseacht oibrithe, 3 – Ceart bunáíochta agus saoirse chun seirbhísí a sholáthar, 4 – Saorghluaiseacht caipitil, 6 – Dlí na gcuideachtaí, 7 – Dlí maoine intleachtúla, 8 – Beartas iomaíochta, 9 – Seirbhísí airgeadais, 28 – Cosaint tomhaltóirí agus sláinte

Tá an seasamh seo ón Aontas Eorpach bunaithe ar an seasamh ginearálta uaidh le haghaidh na comhdhála aontachais leis an Moldóiv (AD 11/24 CONF-MD 2) agus tá sé faoi réir na bprionsabail caibidlíochta a fhorhmuinítear ann, go háirithe na prionsabail seo a leanas:

- aon tuairim a chuirfidh an Mholdóiv nó an tAontas in iúl maidir le caibidil shonrach den chaibidlíocht, ní dhéanfaidh sí réamhbhreith ar an seasamh a d'fhéadfaí a ghlacadh maidir leis na caibidlí eile;
- d'fhéadfadh sé nach measfaí gur comhaontuithe críochnaitheacha iad comhaontuithe ar thángthas orthu le linn na caibidlíochta maidir le caibidlí sonracha, fiú amháin comhaontuithe páirteacha, go dtí go dtiocfar ar chomhaontú foriomlán maidir leis na caibidlí uile;
- agus maidir leis na ceanglais a leagtar amach i bpointí 5, 12, 42, 49, 50, 51 agus 52 den Chreat Caibidlíochta.

Molann an tAontas don Mholdóiv leanúint den phróiseas ailínithe le *acquis* an Aontais agus caighdeáin Eorpacha agus dá chur chun feidhme agus dá fhorfheidhmiú éifeachtach, agus molann sé di go ginearálta, roimh aontachas, beartais agus ionstraimí a fhorbairt a bheidh chomh gar agus is féidir do bheartais agus ionstraimí an Aontais.

Tugann an tAontas dá aire go nglacann an Mholdóiv, ina seasamh AD 29/26 CONF-MD 5, le *acquis* an Aontais faoi Chnuasach 2 mar atá i bhfeidhm an 7 Deireadh Fómhair 2026 agus go mbeidh sí faoi réir lena chur chun feidhme faoi dháta a haontachais leis an Aontas Eorpach, seachas i gcás na réimsí sin inar iarr sí idirthréimhse i gcaibidil 4, caibidil 8, caibidil 9 agus caibidil 28.

Mar fhreagairt fhoriomlán ar iarrataí na Moldóive ar idirthréimhsí agus ar mhaoluithe, meabhraítear don Aontas a sheasamh ginearálta caibidlíochta go bhfuil bearta idirthréimhseacha eisceachtúil, teoranta ó thaobh ama agus raon feidhme de, agus go bhfuil plean ag gabháil leo ina sainítear go soiléir céimeanna chun *acquis* an Aontais a chur i bhfeidhm. Ní fhéadfaidh leasuithe ar rialacha ná ar bheartais an Aontais a bheith i gceist leo, ní fhéadfaidh siad cur isteach ar a bhfeidhmiú cuí, ná ní fhéadfaidh saobhadh suntasach iomaíochta a bheith mar thoradh orthu.

1. Caibidil 1 – Saorghluaiseacht earraí

Cuireann an tAontas i bhfios go láidir, maidir le **prionsabail ghinearálta** na saorghluaiseachta earraí, nach mór don Mholdóiv ailíniú le ceanglais Airteagail 34-36 CFAE agus cásdlí ábhartha CBAE, agus a áirithiú go gcumhdaíonn sí na réimsí comhchuibhithe agus na réimsí neamh-chomhchuibhithe araon roimh an aontachas. Meabhraítear don Aontas gur gá don Mholdóiv tabhairt isteach na glásal maidir le haitheantas frithpháirteach a áirithiú agus a thabhairt chun críche. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv an pointe teagmhála le haghaidh rialacháin theicniúla a shainaithint agus acmhainneacht leordhóthanach a áirithiú sna hinstitiúidí ábhartha.

Tugann an tAontas dá aire, maidir le **bearta cothrománacha**, go bhfuil reachtaíocht na Moldóive ailínithe go páirteach le *acquis* an Aontais maidir le caighdeánú agus creidiúnú agus tugann sé dá aire nach mór di ailíniú iomlán a áirithiú. Is díol sásaimh don Aontas na comhlachtaí caighdeánúcháin agus creidiúnúcháin atá bunaithe cheana féin sa Mholdóiv. Ní mór di ailíniú le *acquis* an Aontais a áirithiú freisin lena mbunaítear creat beart chun tionscail teicneolaíochta glan-nialasachta na hEorpa a neartú agus chun toirmeasc a chur ar tháirgí a dhéantar le saothar éigeantais ar mhargadh an Aontais. Tugann an tAontas dá aire freisin go bhfuil reachtaíocht náisiúnta na Moldóive ailínithe go páirteach le *acquis* an Aontais maidir le measúnú comhréireachta, maidir leis an méadreolaíocht, maidir le faireachas margaidh, maidir le fógra a thabhairt agus maidir le dliteanas táirgí. Tugann an tAontas dá aire freisin gur gá don Mholdóiv acmhainní daonna agus airgeadais a threisiú go mór maidir le faireachas margaidh. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv cumhdach, acmhainneacht agus inniúlachtaí faireachais margaidh a leathnú chun gach earnáil inar cheart é a chur i bhfeidhm a chumhdach.

Tugann an tAontas dá aire freisin go bhfuil a marcáil chomhréireachta féin ag an Moldóiv. Molann an tAontas don Mholdóiv aistriú go hiomlán chuig an marc CE i gcás ina bhforáiltear dó sin le *acquis* an Aontais, agus acmhainneachtaí a faireachais margaidh a neartú chun neamhchomhlíonadh maidir le cur i bhfeidhm an mhaire CE a bhrath.

Meabhraítear don Aontas gur cuireadh tús leis an gcaibidlíocht i ndáil leis an gComhaontú Eorpach maidir le Measúnú Comhréireachta agus Glactha de Tháirgí Tionsclaíocha in 2023, inar díriodh ar *acquis* an Aontais maidir le trealamh ísealvoltais agus maidir le comhoiriúnacht leictreamaighnéadach. Leis an gcomhaontú sin, d'fhéadfaí trádáil idir an tAontas agus an Mholdóiv a dhéanamh in earraí sna hearnálacha a chumhdaítear faoi na coinníollacha céanna a bhfuil feidhm acu maidir le trádáil na n-earraí sin idir Ballstáit an Aontais Eorpaigh agus thabharfaí rochtain don Mholdóiv ar mhargadh aonair an Aontais le haghaidh earraí, agus rochtain don Aontas ar mhargadh na Moldóive, sna réimsí sin roimh an aontachas.

Is díol sásaimh don Aontas, maidir leis an **'Cur Chuige Nua agus Domhanda'**, go dtugann an tAontas dá aire go bhfuil reachtaíocht na Moldóive ceaptha le bheith ailínithe go hiomlán le *acquis* an Aontais maidir le sábháilteacht bréagán, maidir le haonaid tomhais, maidir le buidéal a úsáidtear mar choimeádáin tomhais, maidir le comhoiriúnacht leictreamaighnéadach, maidir le trealamh ísealvoltais, maidir le trealamh cosanta pearsanta, agus maidir le fearais gháis.

Meabhraítear don Aontas nach mór don Mholdóiv ailíniú a reachtaíochta maidir le trealamh raidió, maidir le hardaitheoirí, maidir le hárthaí brú simplí, maidir le brú-threalamh, maidir le córais chosanta atá ceaptha lena n-úsáid in atmaisféir a d'fhéadfadh a bheith pléascach, maidir le cábla-bhealaí, maidir le táirgí foirgníochta, maidir le haonaid tomhais, maidir le huirlisí neamh-uathoibríocha meáite, maidir le hárthaí áineasa, maidir le hearraí piriteicniúla, maidir le táirgí réamhphacáistithe, maidir le pléascáin le haghaidh úsáid shibhialta, agus maidir le hearraí piriteicniúla, agus ailíniú a áirithiú maidir le hinnealra, maidir le hastaíochtaí torainn ó threalamh lasmuigh, agus maidir le héicidhearthóireacht. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir gur gá don Mholdóiv acmhainneachtaí leordhóthanacha riaracháin agus cur chun feidhme a thabhairt isteach chun na hoibleagáidí faoi *acquis* an Aontais maidir le **'Cur Chuige Nua agus Domhanda'** a chomhlíonadh. Cuireann an tAontas i dtreis freisin gur gá leibhéil leordhóthanacha faireachais margaidh a áirithiú ar cheart iad a chur i bhfeidhm go hiomlán i ngach earnáil ábhartha agus leibhéil leordhóthanacha de mheasúnuithe comhréireachta.

Is díol sásaimh don Aontas, maidir leis an **‘Sean-Chur Chuige’** i ndáil le ***acquis* an Aontais maidir le Reachtaíocht Táirgí**, go dtugann an tAontas dá aire ailíniú páirteach na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le REACH, aicmiú, maidir le lipéadú agus pacáistiú, maidir le dea-chleachtas saotharlainne, agus maidir le réamhtheachtaithe drugaí. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir freisin nach mór don Mholdóiv a reachtaíocht a ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le dáileoirí aerasóil, maidir le tarracóirí (talmhaíocht, foraoiseacht), maidir le hastaíochtaí innealra shoghluaiste nach innealra bóthair é, maidir le ceanglais formheasa bóthair d’innealra soghluaiste nach innealra bóthair é, agus maidir le glantaigh, chomh maith le gloine chríostail, agus maidir le hearraí cultúrtha a aistrítear go neamhdhleathach ó chríoch Ballstáit den Aontas. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir freisin nach mór don Mholdóiv acmhainneacht riaracháin leordhóthanach a áirithiú sna haireachtaí ábhartha uile agus sna comhlachtaí freagracha uile eile a bhfuil ardleibhéil sláine acu. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir freisin nach mór don Mholdóiv leibhéil leordhóthanacha acmhainní daonna agus airgeadais a áirithiú le haghaidh faireachas margaidh leordhóthanach i ngach earnáil ábhartha. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv a áirithiú go mbeidh soláthar leordhóthanach de bhreoslaí den cháilíocht cheart ar fáil nuair a bheidh ailíniú iomlán le *acquis* an Aontais maidir le hastaíochtaí ó fheithiclí agus ó innealra soghluaiste nach innealra bóthair é bainte amach. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv freisin féachaint an bhfuil gá le hathruithe ar bhóithre agus ar ‘troscán’ bóthair chun feidhmiú ceart na gcóras feithiclí a rialaítear i gcomhréir le *acquis* an Aontais a áirithiú.

Is díol sásaimh don Aontas, maidir le **bearta nós imeachta**, agus é á thabhairt faoi deara ag an Aontas, go bhfuil reachtaíocht na Moldóive ceaptha chun a bheith ailínithe go hiomlán le *acquis* an Aontais, maidir le coisbheart, agus maidir le lipéadú teicstílí. Tugann an tAontas dá aire ailíniú páirteach na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le trédhearcacht i ndáil le táirgí íocshláinte a phraghsáil agus a gcostais a aisíoc, maidir le hairm thine, agus maidir le haistriú táirgí a bhaineann le cosaint, agus tugann sé dá aire gur gá ailíniú iomlán a áirithiú sna réimsí sin freisin. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir freisin nach mór don Mholdóiv a reachtaíocht a ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le gloine chríostail, maidir le hearraí cultúrtha a aistrítear go neamhdhleathach ó chríoch Ballstáit den Aontas. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv feabhas a chur ar leibhéil na n-acmhainní daonna agus airgeadais chun leibhéil leordhóthanacha faireachais margaidh a áirithiú. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv freisin na cláir is gá a bhunú chun earraí cultúrtha a onnmhairiú, a allmhairiú agus a thrádáil.

Iarrann an tAontas ar an Moldóiv a áirithiú go mbeidh bearta i bhfeidhm go leordhóthanach agus go gcuirfear chun feidhme go hiomlán iad chun a áirithiú go ndéanfar **an t-éilliú a chomhrac** sna hinstiúidí uile a bhfuil baint acu le saorghluaiseacht earraí.

2. Caibidil 2 – Saorghluaiseacht oibrithe

Tugann an tAontas dá haire nach bhfuil an Mholdóiv ach ailínithe ar leibhéal íseal le *acquis* an Aontais i réimse na **bprionsabal ginearálta maidir le rochtain ar mhargadh an tsaothair**, go háirithe maidir le saorghluaiseacht oibrithe a bhaineann leis an gceart chun dul isteach, chun cónaí a dhéanamh, chun obair a dhéanamh agus chun rochtain a fháil ar an bhfostaíocht. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv a áirithiú, faoi thráth an aontachais, go mbeidh saoránaigh an Aontais in ann rochtain a fháil ar a margadh saothair gan aon srianta agus go gcaithfear leo mar a chaithfear le saoránaigh na Moldóive. Tugann an tAontas dá aire freisin nach mór don Mholdóiv a áirithiú, faoi thráth an aontachais, go mbeidh na dálaí oibre céanna agus na buntáistí sóisialta agus cánach céanna ag saoránaigh an Aontais agus atá ag saoránaigh na Moldóive. Meabhraítear don Aontas freisin nach mór don Mholdóiv comhlacht náisiúnta a ainmniú a bheidh freagrach as tacú le hoibrithe taistil an Aontais. Beidh uirthi cearta leordhóthanacha a ráthú do bhaill teaghlaigh shaoránaigh an Aontais, bídís ina náisiúnaigh den Aontas nó ina náisiúnaigh tríú tír. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv freisin a áirithiú, faoi thráth an aontachais, go mbeidh na srianta ar rochtain ar an earnáil phoiblí i gcomhréir le cásdlí CBAE.

Measann an tAontas go mbeidh gá le bearta idirthréimhseacha chun ligean do na Ballstáit atá ann faoi láthair bearta a chur i bhfeidhm lena gcuirfear srian ar rochtain ar a margaí saothair d'oibrithe ón Moldóiv agus i ndáil leis an tsaoirse chun seirbhísí a sholáthar lena mbaineann gluaiseacht shealadach oibrithe. Faoi *acquis* an Aontais, cosnaítear cearta náisiúnach de chuid Stáit a d'aontaigh don Aontas, a bhfuil cónaí orthu go dleathach cheana féin agus atá fostaithe go dleathach i mBallstát eile. Ní chuirfear cóir is lú fabhar ar náisiúnaigh na Moldóive ná ar a mbaill teaghlaigh ná mar a chuirtear ar náisiúnaigh tríú tír nuair atá a gcearta faoin *acquis* á bhfeidhmiú acu. Fillfidh an tAontas ar an tsaincheist sin arís ag céim níos faide anonn den chaibidlíocht. Cuirfidh an Coimisiún measúnú tionchair ar fáil.

Tugann an tAontas dá aire gur ar leibhéal íseal atá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais maidir le **pinsin cheirde fhorlíontacha a fháil agus a chaomhnú i gcás shoghluaisteacht trasteorann an lucht saothair san Aontas**. Tugann an tAontas dá aire nach mór don Mholdóiv feachtas agus acmhainneacht a mhúscailt maidir le raon feidhme ábhartha agus pearsanta Threoracha an Aontais maidir le scéimeanna pinsin ceirde fhorlíontacha. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv ailíniú go hiomlán le *acquis* an Aontais maidir le pinsin cheirde fhorlíontacha a fháil agus a chaomhnú i gcás shoghluaisteacht trasteorann an lucht saothair san Aontas.

Tugann an tAontas dá aire gur ar leibhéal íseal atá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais maidir le **EURES**. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv leanúint den obair ullmhúcháin, lena n-áirítear ullmhú TF na tíre a threisiú agus a áirithiú go bhfuil inniúlachtaí agus acmhainní iomchuí ag an Oifig Náisiúnta Comhordúcháin chun a feidhmeanna a chomhlíonadh. Tugann an tAontas dá aire go mbeidh ar an Moldóiv an t-ailíniú le córas inniúlachtaí scileanna ESCO a thabhairt chun críche freisin.

Tugann an tAontas dá aire gur ar leibhéal íseal atá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais lena mbunaítear an **tÚdarás Eorpach Saothair**. Is díol sásaimh don Aontas gur shínigh an Mholdóiv socruithe comhair leis an Údarás Eorpach Saothair i mí na Bealtaine 2025 chun an comhar a neartú a thuilleadh. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv fothú acmhainneachta a phleanáil, maidir le TF agus acmhainneachtaí daonna araon, agus iarrann sé ar an Moldóiv leanúint den obair neamhdhearbhaithe a chomhrac.

Tugann an tAontas dá aire gur ar leibhéal íseal atá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais maidir le **comhordú na gcóras slándála sóisialta**. Tugann an tAontas dá aire go mbaineann an Mholdóiv tairbhe as taithí ar na sásraí bunúsacha a bhaineann le comhordú na slándála sóisialta. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv acmhainneacht riaracháin leordhóthanach a fhorbairt chomh maith le heolas níos doimhne agus digiteáil bhreise chun *acquis* an Aontais a chur i bhfeidhm sa réimse sin. Molann an tAontas freisin go ndéanfaí tuilleadh comhaontuithe slándála sóisialta a thabhairt chun críche, go háirithe le Ballstáit an Aontais.

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil creat ginearálta frithéillithe curtha i bhfeidhm ag an Moldóiv ina bhfuil bearta sonracha atá ábhartha do shaorghluaiseacht oibrithe. Molann an tAontas don Mholdóiv a áirithiú go sainaithneofar rioscaí agus go ndéanfar bearta éifeachtacha frithéillithe i réimse na saorghluaiseachta oibrithe agus go mbeidh acmhainneacht leordhóthanach ag comhlachtaí frithéillithe.

3. Caibidil 3 – Ceart bunaíochta agus saoirse chun seirbhísí a sholáthar

Is díol sásaimh don Aontas ailíniú páirteach na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le haitheantas frithpháirteach do cháilíochtaí gairmiúla. Meabhraítear don Aontas go bhfuil gá le tuilleadh iarrachtaí chun go mbeidh an Mholdóiv ailínithe leis an Treoir maidir le cáilíochtaí gairmiúla a aithint, go háirithe leis na forálacha maidir leis na híoscheanglais oiliúna, chomh maith leis an Treoir maidir le Dlídóirí agus an Treoir maidir le Tástáil Chomhréireachta. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv a hacmhainneacht riaracháin a mhéadú mar gheall ar chastacht *acquis* an Aontais sa réimse sin, rud a éilíonn ullmhúcháin i bhfad roimh an aontachas.

Is díol sásaimh don Aontas go bhfuil an Mholdóiv ailínithe go páirteach le *acquis* an Aontais i réimse an **chirt bunaíochta agus na saoirse chun seirbhísí a sholáthar**. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv sainaithint agus baint na mbacainní uile a d'fhéadfadh a bheith ann do sholáthraithe seirbhíse a thabhairt chun críche. Thairis sin, ní mór don Mholdóiv a creat dlíthiúil a ailíniú go hiomlán leis an Treoir um Sheirbhísí chun deireadh a chur le haon bhacainn ar rochtain ar an margadh.

Is díol sásaimh don Aontas go bhfuil an Mholdóiv ailínithe, ar ardleibhéal, le *acquis* an Aontais i réimse na **seirbhísí poist** a mhéid a bhaineann le Treoir na Seirbhísí Poist¹ agus leis an Rialachán maidir le seirbhísí seachadta beartán trasteorann². Iarrann an tAontas ar an Moldóiv a áirithiú go gcomhlíonfar go hiomlán rialacha poist an Aontais, agus go mbeidh acmhainneacht institiúideach leordhóthanach aici chun leanúint d'fhaireachán a dhéanamh ar fhorbairtí agus de na rialacha sa mhargadh poist a fhorfheidhmiú.

Aithníonn an tAontas freisin go bhfuil bearta sonracha á gcur chun feidhme ag an Moldóiv chun an t-éillíú a chomhrac, go háirithe i gcomhthéacs an chirt bunaíochta agus na saoirse chun seirbhísí a sholáthar.

¹ Treoir 97/67/CE arna leasú le Treoir 2002/39/CE agus Treoir 2008/6/CE.

² Rialachán (AE) 2018/644

4. Caibidil 4 - Saorghluaiseacht caipitil

Tugann an tAontas dá aire ailíniú páirteach na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le **saorghluaiseacht caipitil**. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir freisin go bhfuil sé de fhreagracht ar an Moldóiv a áirithiú go mbeidh gach Conradh déthaobhach infheistíochta idir an Mholdóiv agus tríú tíortha, i gcomhréir leis an *acquis* tráth an aontachais. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv deireadh a chur lena conarthaí déthaobhacha infheistíochta le Ballstáit an Aontais, lena n-áirítear éifeachtaí dlíthiúla clásal éagtha, tráth an aontachais. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv acmhainneacht agus comhordú riaracháin leordhóthanach a áirithiú chun *acquis* an Aontais maidir le saorghluaiseacht caipitil a chur chun feidhme.

Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach bhfuil srianta idirdhealaitheacha ar éadail talún talmhaíochta ag saoránaigh an Aontais atá i bhfeidhm faoi láthair faoi dhlí na Moldóive i gcomhréir leis an *acquis*. Ní mór reachtaíocht na Moldóive a athchóiriú chun deireadh a chur leis na srianta sin. Tugann an tAontas dá aire an iarraidh ón Moldóiv ar idirthréimhse 30 bliain ó dháta an aontachais maidir le héadail talún talmhaíochta agus foraoiseachta ag neamhchónaitheoirí a léirscaoileadh. Ina seasamh caibidlíochta, molann an Mholdóiv plan aistrithe céimithe ag tosú ar an 25^ú bliain tar éis aontachais.

Tugann an tAontas dá aire an fhaisnéis a cuireadh isteach chun tacú lena hiarraidh. Mar sin féin, measann an tAontas go mbeidh gá le faisnéis níos mionsonraithe sula bhféadfaidh an tAontas seasamh a ghlacadh maidir leis an iarraidh sin. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv tuilleadh faisnéise a chur ar fáil go háirithe maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) staid na himeartha agus bearta atá beartaithe chun deimhneacht dhlíthiúil a fheabhsú maidir le struchtúr úinéireachta talún talmhaíochta,
- (b) méid agus dáileadh gnóthas talmhaíochta,
- (c) struchtúr úinéireachta reatha na talún talmhaíochta, lena sonraítear an bhfuil aon cheann acu faoi úinéireacht nó ar léas ag eachtrannaigh agus faisnéis faoin gclár náisiúnta talún;
- (d) pleananna chun talamh talmhaíochta atá faoi úinéireacht an Stáit a phríobháidiú;
- (e) srianta reatha agus beartaithe tar éis an aontachais maidir le talamh a éadail do náisiúnaigh an Aontais.

Tugann an tAontas dá aire ailíniú páirteach na Moldóive le cuid de *acquis* an Aontais maidir le **seirbhísí íocaíochta**. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv leanúint de bheith ag ailíniú le creat rialála an Aontais sa réimse sin, lena n-áirítear bailchríoch a chur ar ailíniú leis an *acquis* maidir le seirbhísí íocaíochta, ríomh-airgead agus an Limistéar Aonair d'Íocaíochtaí Euro. Meabhraítear don Aontas nach mór don Mholdóiv ailíniú a dhéanamh leis an *acquis* maidir le híocaíochtaí trasteorann, íocaíochtaí meandracha agus táillí idirmhalartaithe.

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil an Mholdóiv ailínithe go páirteach le *acquis* an Aontais maidir leis an **sciúradh airgid agus maoiniú na sceimhlitheoireachta a chomhrac**. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv leanúint de bheith ag ailíniú le creat rialála an Aontais maidir le frithsciúradh airgid, lena n-áirítear aistriú cistí. Meabhraítear don Aontas gur gá don Moldóiv ailíniú iomlán le *acquis* an Aontais a bhaint amach sa réimse sin. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir gur tosaíocht é freisin cumas institiúideach an Aonaid um Fhaisnéis Airgeadais a neartú.

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil raon beart frith-éilithe i bhfeidhm ag an Moldóiv maidir le **comhrac an éilithe i réimse na saorghluaiseachta caipitil**. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór éifeachtacht na mbeart sin a fheabhsú.

5. Caibidil 6 – Dlí na gcuideachtaí

Is díol sásaimh don Aontas go bhfuil an Mholdóiv ailínithe a bheag nó a mhór le *acquis* an Aontais i réimse **dhlí na gcuideachtaí agus an rialachais chorparáidigh**. Tugann an tAontas dá aire ardleibhéal ailínithe na Moldóive le cumaisc agus deighiltí intíre agus foirmiú, ceanglais chaipitil chomh maith leis an ailíniú iomlán i réimse na gcuideachtaí príobháideacha aonbhaill, agus cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv bailchríoch a chur ar an ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le foirmiú cuideachtaí, ceanglais chaipitil, agus cumaisc agus deighiltí intíre cuideachtaí poiblí faoi dhliteanas teoranta.

Tugann an tAontas dá aire nach mór don Mholdóiv bailchríoch a chur ar an ailíniú leis an *acquis* freisin maidir le **ceanglais nochta** agus uirlisí agus próisis dhigiteacha a bhfuil feidhm acu maidir le cuideachtaí príobháideacha agus poiblí faoi dhliteanas teoranta araon, lena n-áirítear na ceanglais maidir le hidirnascadh clár gnó.

Iarrann an tAontas ar an Moldóiv ailíniú le forálacha *acquis* an Aontais maidir le hoibríochtaí **trasteorann** (tiontuíthe, cumaisc agus deighiltí) agus leanúint ar aghaidh leis na hathruithe riaracháin uile is gá chun na Rialacháin a bhaineann leis na foirmeacha dlíthiúla Eorpacha (Societas Europaea, an Ghrúpáil Eorpach um Leas Eacnamaíoch agus an Reacht maidir le Comharchumann Eorpach) a chomhlíonadh.

Tugann an tAontas dá aire ailíniú páirteach na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le hiniúchóireacht reachtúil agus tuairisciú cuideachta. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv leanúint d'acmhainneachtaí an chomhlachta formhaoirseachta iniúchóireachta poiblí a neartú. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv ailíniú a thuilleadh le *acquis* an Aontais i réimsí na gceanglas cuntasáiochta agus trédhearcachta do chuideachtaí liostaithe, an tuairiscithe de réir tíre, agus na gcritéar méide. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv faireachán a dhéanamh ar fhorbairtí san *acquis* mar chuid dá pleananna ailínithe leis an *acquis* maidir le tuairisciú inbhuanaitheachta corparáideach.

Meabhraítear don Aontas freisin nach mór don Mholdóiv bailchríoch a chur ar an ailíniú leis an *acquis* maidir le **cearta scairshealbhóirí**, tairiscintí táthcheangail agus dícheall cuí inbhuanaitheachta (rialachas corparáideach).

Iarrann an tAontas ar an Moldóiv **bearta frithéillithe** a shaothrú a thuilleadh i réimse dhlí na gcuideachtaí agus an rialachais chorparáidigh agus leanúint de na hiarrachtaí maidir le cur chun feidhme agus digiteáil, sláine a chur chun cinn san earnáil phoiblí agus san earnáil phríobháideach chomh maith le cuntas teiste a fhorbairt ó thaobh imscrúduithe frithéillithe san earnáil phríobháideach.

6. Caibidil 7 – Dlí maoine intleachtúla

Is díol sásaimh don Aontas ardleibhéal ailínithe na Moldóive le *acquis* an Aontais i réimse dhlí na maoine intleachtúla agus molann sé don tír an móiminteam atá aici faoi láthair a choinneáil.

Bhunaigh an Mholdóiv na bunstruchtúir riaracháin is gá chun cearta maoine intleachtúla a bhainistiú agus a fhorfheidhmiú. Molann an tAontas don Mholdóiv feidhmiú éifeachtach agus acmhainneacht leordhóthanach na struchtúr riaracháin sin a áirithiú chun tacú le trasú agus cur chun feidhme na gceanglas reachtach atá fágtha.

I réimse **an chóipchirt agus na gceart gaolmhar**, tugann an tAontas dá aire ardleibhéal ailínithe na Moldóive le *acquis* an Aontais, lena n-áirítear Treoir an Aontais maidir le Cóipcheart³, agus is díol sásaimh dó an dul chun cinn atá déanta aici faoi Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta 2024–2027. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir go bhfuil gá fós le hailíniú reachtach breise, go háirithe maidir leis an Treoir maidir leis an Margadh Aonair Digiteach⁴, rialacha maidir le craoltóireacht agus atarchur (SatCab I agus II), comhbhainistiú ceart, saothair dhílleachtacha, cearta cíosa agus iasachtaithe, cearta athdhíola, Conradh Marrakech, agus inaistritheacht trasteorann ábhair ar líne lena spreagtar an tír ailíniú iomlán a dhéanamh faoi 2026. Is díol sásaimh don Aontas go bhfuil sé ar intinn ag an Moldóiv rochtain a fháil ar Bhunachar Sonraí Saothar Dílleachtacha de chuid Oifig Maoine Intleachtúla an Aontais Eorpaigh (EUIPO).

Tugann an tAontas dá aire agus is díol sásaimh dó ardleibhéal ailínithe na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le **cearta maoine tionsclaíche**. Tá dul chun cinn á dhéanamh ag an Moldóiv i dtreo ailíniú le rialacháin le haghaidh deimhnithe forlíontacha cosanta (DFCanna) maidir le cosaint plandaí agus táirgí íocshláinte araon. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv ailíniú a thuilleadh leis an *acquis* a bhaineann le paitinní, trádmharcanna, dearáí tionsclaíocha, agus tásca geografacha le haghaidh táirgí ceardaíochta agus tionsclaíocha.

³ Treoir 2001/29/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Bealtaine 2001 maidir le gnéithe áirithe de chóipcheart agus de chearta gaolmhara a chomhchuibhiú sa tsochaí faisnéise.

⁴ Treoir (AE) 2019/790

Meabhraítear don Aontas gur bunphrionsabal é cearta a bheith á n-ídiú ag an Aontas/LEE atá mar bhonn agus mar thaca ag an margadh aonair, agus nach mór do na Ballstáit uile é a chomhlíonadh tráth an aontachais. Ós rud é go bhfuil an córas ídithe sin ceangailte leis an margadh aonair, ní féidir feidhm a bheith aige maidir leis an Moldóiv faoi láthair. Dá bhrí sin, ba cheart forálacha a bheith sna leasuithe a dhéanfar ar na dlíthe maoine intleachtúla ábhartha lena n-áiritheofar go n-ídeofar cearta AE/LEE ó dháta an aontachais.

Iarrann an tAontas ar an Moldáiv freisin an t-ailíniú reachtach le *acquis* an Aontais maidir le DFCanna le haghaidh táirgí íocshláinte a thabhairt chun críche. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir go bhforálfar leis na leasuithe atá beartaithe, *inter alia*, go measfar, ó dháta aontachais na Moldóive, gurb é dáta eisiúna an údaráithe sin sa chéad Bhallstát den Aontas an chéad údarú chun cógas nó táirge cosanta plandaí a chur ar an margadh. Meabhraítear don Aontas gurb é an dáta ábhartha faoin *acquis* dáta eisiúna an údaráithe sin san Aontas/sa Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE). Cuireann an tAontas i bhfios go láidir freisin a thábhachtaí atá sé go mbeadh táirgí a chosnaítear le paitinn bhunúsach bhailí san Aontas ar dháta aontachais na Moldóive – lena n-áirítear táirgí cógaisíochta agus táirgí cosanta plandaí – incháilithe do DFCanna. Ar deireadh, cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv ailíniú go hiomlán le Rialachán (AE) 2019/933 maidir le tarscaoileadh DFCanna agus go bhfuil gá fós le trasuí iomlán le haghaidh ceadúnú éigeantach.

Meabhraítear don Aontas cineál aonadach thrádmharcanna agus dhearaí an Aontais agus cuireann sé i dtábhacht go leathnófar trádmharcanna agus dearaí an Aontais chun an Mholdóiv a chumhdach tráth an aontachais, de réir na rialachán ábhartha.

Meabhraítear don Aontas go ndéanfar, de bhun Rialachán Trádmharcanna AE, ó dháta aontachais Ballstáit nua, trádmharc de chuid AE a cláraíodh nó a ndearnadh iarratas air de bhun an Rialacháin seo roimh dháta an aontachais a leathnú chuig críoch an Bhallstáit nua.

Maidir le cearta maoinne intleachtúla a **fhorfheidhmiú**, tugann an tAontas dá aire ailíniú páirteach na Moldóive leis an Treoir maidir le Forfheidhmiú⁵. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir gur gá ailíniú níos dlúithe leis na prionsabail ghinearálta agus leis na sásraí forfheidhmiúcháin, lena n-áirítear urghairí idirbhreitheacha. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv forfheidhmiú ceart maoinne intleachtúla a fheabhsú a thuilleadh, go háirithe trí líon méadaithe cásanna cúirte, cigireachtaí agus smachtbhannaí. Molann an tAontas don Mholdóiv leanúint de thionscnaimh múscaillte feasachta agus de chlár oiliúna chun an acmhainneacht forfheidhmiúcháin a threisiú. Go háirithe, ba cheart oiliúint don fhoireann, do bhreithiúna agus d'ionchúisitheoirí a chur ar fáil agus ba cheart acmhainní daonna a threisiú.

Tugann an tAontas dá aire maidir le **comhrac an éillithe i réimse na gceart maoinne intleachtúla**, go bhfuil raon beart sonrach frithéillithe i bhfeidhm ag an Moldóiv. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir go bhfuil cur chun feidhme na mbeart sin rithabhachtach i gcónaí chun sláine agus trédhearcacht a áirithiú i réimse CMI.

7. Caibidil 8 – Beartas iomaíochta

Tugann an tAontas dá aire, maidir leis an **gcreat dlíthiúil don bheartas iomaíochta**, go bhfuil ardleibhéal ailínithe idir na rialacha in aghaidh trustaí agus *acquis* príomha an Aontais, ach go bhfuil gníomhartha áirithe ann nach bhfuil reachtaíocht na Moldóive ailínithe leo go fóill. Go háirithe, tugann an tAontas dá aire go bhfuil ailíniú iomlán le forálacha Threoir ECN+⁶ (seachas na gnéithe trasteorann) agus Threoir an Aontais in aghaidh Trustaí⁷ fós le cur chun feidhme sa reachtaíocht náisiúnta. I gcomhthéacs na féidearthachta go bhféadfaidh rialacha náisiúnta a bheith ag na Ballstáit maidir le rialuithe cumasc, tugann an tAontas dá aire freisin leibhéal páirteach ailínithe na Moldóive maidir leis an rialú cumasc, cé go bhfuil gnéithe áirithe de rialacha nós imeachta agus de dhlí bog an Aontais fós le hailíniú a thuilleadh. Ina theannta sin, tugann an tAontas dá aire go bhfuil sainmhíniú na Moldóive ar státhabhair i gcomhréir go ginearálta le *acquis* an Aontais agus go bhfuil sé fós le hailíniú go hiomlán. Cuireann an tAontas i bhfios go bhfuil rialacha na Moldóive maidir le Státhabhair ailínithe go páirteach le *acquis* an Aontais, lena n-áirítear na rialacha nós imeachta, ionstraimí cothrománacha agus earnála cabhrach chomh maith le hionstraimí sonracha cabhrach. Tugann an tAontas dá aire freisin go bhfuil an Mholdóiv ailínithe go páirteach le *acquis* an Aontais i réimse an léirscaoilte a bhaineann le seirbhísí lena ngabhann an leas eacnamaíoch ginearálta, ná leis na rialacha trédhearcachta is infheidhme. Meabhraítear don Aontas gur gá don Mholdóiv an t-ailíniú reachtach le *acquis* an Aontais a thabhairt chun críche sa chreat dlíthiúil don bheartas iomaíochta, lena n-áirítear trí reachtaíocht phríomhúil agus an reachtaíocht thánaisteach.

⁵ Treoir 2004/48/CE

⁶ Treoir 2019/1

⁷ Treoir 2014/104

Maidir leis an gcreat **institiúideach agus an acmhainneacht cur chun feidhme**, is díol sásaimh don Aontas gurb ann d'Údarás Iomaíochta atá seanbhunaithe agus neamhspleách go hoibríochtúil, atá ag feidhmiú agus atá freagrach as na dlíthe in aghaidh trustaí, cumaisc agus an rialú Státchabhrach. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir a thábhachtaí atá ailíniú reachtach iomlán agus ráthaíochtaí ar mhaithe le neamhspleáchas, acmhainní leordhóthanacha, cumhachtaí agus nósanna imeachta iomlána Chomhairle Iomaíochta na Moldóive chun forfheidhmiú éifeachtach a áirithiú. Tugann an tAontas dá aire nach mór acmhainneacht riaracháin na Moldóive a neartú i réimsí na ndlíthe in aghaidh trustaí, na gcumasc agus na riachtanas státchabhrach, i bhfianaise líon na bhfolúntas gan líonadh. Ba cheart d'fhoireann Chomhairle Iomaíochta na Moldóive tairbhe a bhaint as oiliúint leanúnach. Meabhraítear don Aontas nach mór don Mholdóiv leanúint de chuntas láidir forfheidhmiúcháin a fhorbairt i réimse na hiomaíochta.

Iarrann an Mholdóiv go foirmiúil idirthréimhse ghinearálta 5 bliana tar éis an aontachais, a bheidh infheidhme maidir le gach beart státchabhrach atá i bhfeidhm roimh dháta an aontachais. Áirítear leis sin scéimeanna amhail Páirc TF na Moldóive, an córas cánach fabhrach d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna), agus sásraí tacaíochta do Pháirceanna Tionsclaíocha.

Áitíonn an Mholdóiv go mbainfeadh foirceannadh róluath chóras Pháirc TF na Moldóive an bonn den deimhneacht dhlíthiúil, go gcuirfeadh sé isteach ar phleanáil ghnó fhadtéarmach, agus go gcreimfeadh sé muinín infheisteoirí. I bhfianaise a raoin feidhme earnáilsonraigh agus an ardleibhéil iomaíochta atá dírithe ar an nuálaíocht laistigh den gheilleagar digiteach, tá éifeacht shaobhach theoranta ag an mbeart ar an iomaíocht ar fud mhargadh níos leithne na Moldóive, áitíonn an Mholdóiv freisin go mbeadh an baol ann go ndéanfaí earnáil FBManna na Moldóive a dhíchobhsú agus go gcuirfí bac ar iarrachtaí cothromais fhioscaigh dá ndéanfaí an córas cánach fabhrach do FBManna a fhoirceannadh roimh am. Leis an idirthréimhse a iarradh, bheadh an Mholdóiv in ann a hathbheithniú ar chaiteachas cánach a thabhairt chun críche, institiúidí státchabhrach a neartú, agus scéimeanna tacaíochta a ailíniú le dlí an Aontais agus iomaíochas agus athléimneacht a FBManna á gcoinneáil ar bun an tráth céanna. Maidir le Páirceanna Tionsclaíocha, áitíonn an Mholdóiv gur spreagadh ríthábhachtach iad sin don fhorbairt réigiúnach, do chruthú post agus don infheistíocht sa Mholdóiv, agus os cionn 100 fiontar á n-óstáil aici agus thart ar EUR 210 milliún á mhealladh aici in infheistíochtaí faoi 2024. Áitíonn an Mholdóiv go gcuirfí isteach ar thionscadail infheistíochta leanúnacha, go ndéanfaí dochar d'iarrachtaí comhtháthaithe réigiúnacha, agus go mbainfí an bonn d'athléimneacht earnáil thionsclaíoch na Moldóive dá ndéanfaí an creat atá ann cheana a dhíchóimeáil roimh am, go háirithe na saoráidí úsáide talún agus léasaithe atá riachtanach d'oibríochtaí páirce.

Áitíonn an Mholdóiv go bhfuil gá le hidirthréimhse 5 bliana le haghaidh na mbeart státhabhrach uile atá i bhfeidhm roimh dháta an aontachais chun go mbeidh an Mholdóiv in ann oiriúnú do *acquis* an Aontais maidir le Státhabhair agus iomaíocht, neartú institiúideach a thabhairt chun críche, agus a áirithiú go mbeidh a beartais ailínithe de réir a chéile le cuspóirí an Aontais, lena n-áirítear an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach.

Tugann an tAontas dá aire an fhaisnéis a thíolaic an Mholdóiv chun tacú lena hiarraidh agus cuireann sé i bhfios go láidir a thábhachtaí atá sé cothrom iomaíochta a áirithiú sa Mhargadh Aonair. Mar sin féin, measann an tAontas go mbeidh gá le faisnéis níos mionsonraithe sula bhféadfaidh an tAontas seasamh a ghlacadh maidir leis an iarraidh sin. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv tuilleadh faisnéise a chur ar fáil maidir le raon feidhme na n-iarrataí, sonraí na gcóras lena mbaineann agus méideanna na Státhabhrach atá i gceist.

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil ról tábhachtach ag an gComhairle Iomaíochta sa Chlár Frithéillithe do na blianta 2024–2028 agus é mar chuspóir sonracha aici feabhas a chur ar an sásra trédhearcachta chun státhabhair a dheonú faoi 2028.

8. Caibidil 9 – Seirbhísí airgeadais

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil an Mholdóiv ailínithe go páirteach le *acquis* an Aontais maidir leis na **bainc agus ilchuideachtaí airgeadais**. Tugann an tAontas dá aire ailíniú páirteach na Moldóive maidir leis na ceanglais stuamachta le haghaidh institiúidí creidmheasa agus meabhraítear dó nach mór don Mholdóiv ailíniú leis an leagan is déanaí den Treoir maidir le Ceanglais Chaipitil agus den Rialachán maidir le Ceanglais Chaipitil. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv ailíniú le *acquis* an Aontais maidir leis na ceanglais stuamachta atá ar ghnólachtaí infheistíochta agus ilchuideachtaí airgeadais, mar aon le bannaí faoi chumhdach. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir freisin nach mór don Mholdóiv ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le réimse na scéimeanna ráthaithe taiscí, go háirithe maidir le méid agus cineálacha na dtaisceoirí a chumhdaítear. Tugann an tAontas dá aire freisin, maidir leis an gcreat téarnaimh agus réitigh, go bhfuil an Mholdóiv ailínithe go páirteach leis an gcéad Treoir maidir le Réiteach Baincéireachta agus Téarnamh agus meabhraítear dó nach mór don Mholdóiv ailíniú leis an dara Treoir maidir le Téarnamh agus Réiteach na mBanc⁸. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir freisin gur gá don Mholdóiv a hacmhainneachtaí maoirseachta a neartú a thuilleadh chun na freagrachtaí méadaitheacha atá i gceist le *acquis* an Aontais a chur san áireamh.

⁸ Treoir (AE) 2019/879

Tugann an tAontas dá aire iarraidh na Moldóive ar **idirthréimhse cúig bliana don earnáil baincéireachta** nó go dtí 2035, atá bunaithe ar an méid seo a leanas: tabhairt isteach céimnithe an phas airgeadais Eorpaigh, méadú de réir a chéile ar an uasteorainn ráthaíochta taiscí, agus cur chun feidhme céimnithe an Íoscheanglais maidir le Cistí Dílse agus Dliteanais Incháilithe (ICDI) faoin Treoir maidir le Téarnamh agus Réiteach na mBanc.

Tugann an tAontas dá aire an fhaisnéis a cuireadh isteach chun tacú leis na hiarrataí sin. Mar sin féin, measann an tAontas go mbeidh gá le faisnéis níos mionsonraithe sula mbeidh an tAontas in ann seasamh a ghlacadh maidir leis na iarrataí sin agus iarrann sé ar an Moldóiv tuilleadh faisnéise a chur ar fáil maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) méid agus struchtúr na hearnála, lena n-áirítear fochuideachtaí bhainc an Aontais agus a sciar den mhargadh;
- (b) meastachán ar mhéid na ranníocaíochtaí breise is gá a chruinniú chun go mbeidh an scéim ráthaithe taiscí in ann a hoibleagáidí féideartha a chomhlíonadh dá méadófaí an leibhéal cumhdaigh go EUR 100 000, chomh maith leis an am is gá chun go dtógfadh an scéim ráthaithe taiscí na hacmhainní airgeadais a chuirfeadh ar a cumas éilimh fhéideartha a chomhlíonadh dá méadófaí an leibhéal cumhdaigh go EUR 100 000;
- (c) an méadú ar thaiscí a bhfuil coinne leis;
- (d) líon agus struchtúr na dtaisceoirí, chomh maith le meánmhéid na dtaiscí de réir chineál an taisceora;
- (e) sceideal céimnithe isteach atá beartaithe chun uasteorainneacha an Aontais a bhaint amach;
- (f) bearta atá beartaithe chun forbairt an mhargaidh le haghaidh ionstraimí ICDI a chothú;
- (g) plean chun ICDI a chur chun feidhme de réir a chéile faoin Treoir maidir le Téarnamh agus Réiteach na mBanc;
- (h) bearta atá beartaithe chun an acmhainneacht mhaoirseachta a neartú agus rochtain shábháilte ar an margadh a áirithiú;

- (i) bearta atá beartaithe chun luaineacht a bhaineann le léirscaoileadh an tsreafa caipitil a sheachaint;
- (j) measúnú ar phróifíl riosca stuamachta Comhar Creidmheasa.

Tugann an tAontas dá aire iarrataí na Moldóive ar **idirthréimhse 5 bliana le haghaidh an mhargaidh caipitil** nó go dtí 2035, lena gcumhdaítear dhá ghníomhaíocht idirnasetha: méadú céimnithe ar an uasteorainn chúitimh d'infheisteoirí go EUR 20 000, agus ceanglais stuamachta IFR/IFD a chur chun feidhme de réir a chéile.

Tugann an tAontas dá aire an fhaisnéis a cuireadh isteach chun tacú leis na hiarrataí sin. Mar sin féin, measann an tAontas go mbeidh gá le faisnéis níos mionsonraithe sula mbeidh an tAontas in ann seasamh a ghlacadh maidir leis na iarrataí sin agus iarrann sé ar an Moldóiv tuilleadh faisnéise a chur ar fáil maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) scéim céimnithe isteach atá beartaithe don uasteorainn cúitimh d'infheisteoirí;
- (b) an tionchar a mheastar a bheidh ag an méadú ar an teorainn chúitimh ar ghnólachtaí atá ann cheana;
- (c) cineál agus líon na n-infheisteoirí a n-imrítear tionchar orthu;
- (d) an mheánphunann infheisteoirí, in aghaidh an chineáil infheisteora;
- (e) scéim caipitil céimnithe isteach atá beartaithe do ghnólachtaí infheistíochta i dtreo leibhéil cheanglais chaipitil an AE, chomh maith le hanailís ar indéantacht na scéime atá beartaithe, ina sonrófar faisnéis de réir chineál an ghnólachta infheistíochta de réir a ngníomhaíochtaí údaraithe agus cibé an mbaineann siad le grúpaí baincéireachta;
- (f) struchtúr reatha agus inneachar na gceanglas caipitil do ghnólachtaí infheistíochta, de réir an chineáil riosca a chumhdaítear, agus forléargas ar na huirlisí maoirseachta atá ar fáil chun comhlíonadh leanúnach gnólachtaí infheistíochta a áirithiú;
- (g) comhdhéanamh reatha na gcistí dílse agus leibhéil reatha na gceanglas caipitil do ghnólachtaí infheistíochta, lena mionsonraítear an fhaisnéis de réir chineál an ghnólachta infheistíochta de réir a ngníomhaíochtaí údaraithe agus cibé an mbaineann siad le grúpaí baincéireachta;

Tugann an tAontas dá aire go n-iarrann an Mholdóiv idirthréimhse 5 bliana chun an phréimh aonair agus na híosmhéideanna a chumhdaítear le **hárachas** éigeantach a chur chun feidhme, de réir na Treorach maidir le Dliteanas Tríú Páirtí Mótair, agus an Cheanglais maidir le Caipiteal Sócmhainneachta faoi Threoir Shócmhainneacht II.

Tugann an tAontas dá aire an fhaisnéis a cuireadh isteach chun tacú lena hiarraidh. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv athmhachnamh a dhéanamh ar an iarraidh sin.

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil leibhéal íseal ailínithe ag an Moldóiv le *acquis* an Aontais maidir le **hárachas agus pinsin cheirde**. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv ailíniú le córas Sócmhainneacht II. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv an t-ailíniú leis an *acquis* maidir le hárachas gluaisteán a thabhairt chun críche⁹. Meabhraítear don Aontas nach mór don Mholdóiv a reachtaíocht maidir le dáileadh árachais a ailíniú leis an *acquis*. Tugann an tAontas dá aire freisin nach mór don Mholdóiv a áirithiú go mbeidh acmhainneacht leordhóthanach riaracháin agus institiúideach ann i bhfianaise freagrachtaí atá ag dul i méid agus oibleagáidí a bheidh ann amach anseo a eascraíonn as cur i bhfeidhm *acquis* an Aontais atá ag athrú.

Tugann an tAontas dá aire ailíniú páirteach na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le **bonneagar an mhargaidh airgeadais**. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le críochnaitheacht socraíochta agus le comhthaobhacht airgeadais. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv na ceanglais a leagtar síos sa leagan is déanaí den Rialachán maidir le Bonneagar Margaidh Eorpach¹⁰, sa leagan is déanaí den Rialachán maidir le hIdirbhearta Maoinithe Urrús agus sa leagan is déanaí den Rialachán maidir le taisclanna lárnacha urrús¹¹.

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil leibhéal íseal ailínithe ag an Moldóiv le *acquis* an Aontais maidir le **margaí urrús agus seirbhísí infheistíochta**. Tugann an tAontas dá aire freisin leibhéal íseal ailínithe na Moldóive le réamheolairí agus leis an dara Treoir maidir le margaí in ionstraimí airgeadais.¹² Meabhraítear don Aontas nach mór don Mholdóiv ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le réamheolairí, an dara Treoir maidir le margaí in ionstraimí airgeadais, an Rialachán maidir le margaí in ionstraimí airgeadais¹³, GCUI agus an Treoir maidir le Bainisteoirí Cistí Infheistíochta Malartacha. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv ailíniú leis an *acquis* maidir le creidmheas morgáiste (¹⁴).

⁹ Treoir 2009/103/CE

¹⁰ Rialachán (AE) Uimh. 648/2012

¹¹ Rialachán (AE) Uimh. 909/2014

¹² Treoir 2014/65/AE

¹³ Rialachán (AE) Uimh. 600/2014

¹⁴ Treoir 2014/17/AE

Tugann an tAontas dá aire nach bhfuil an Mholdóiv ailínithe go fóill le *acquis* an Aontais maidir le **hairgeadas inbhuanaithe agus digiteach**. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le hathléimneacht oibríochtúil agus cripteshócmhainní agus faireachán a dhéanamh ar fhorbairtí san *acquis* mar chuid dá pleananna ailínithe leis an *acquis* maidir le maoiniú inbhuanaithe.

Tugann an tAontas dá aire agus is díol sásaimh dó go bhfuil bearta sonracha i bhfeidhm ag an Moldóiv chun **an t-éilliú a chomhrac** sna príomhchomhlachtaí a dhéileálann le seirbhísí airgeadais agus lena fhorfheidhmiú reachtach gaolmhar. Cuireann an tAontas i dtreis a thábhachtaí atá sé an t-éilliú i réimse na seirbhísí airgeadais a chomhrac ar bhonn leanúnach.

9. Caibidil 28 – Cosaint tomhaltóirí agus sláinte

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv le *acquis* an Aontais i réimse na **cosanta tomhaltóirí** maidir le gnéithe áirithe de dhíolachán earraí. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv a hailíniú le *acquis* an Aontais maidir le Safety Gate an Aontais agus maidir leis an dliteanas i leith táirgí a thabhairt chun críche. Tugann an tAontas dá aire freisin ailíniú páirteach na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le sábháilteacht ghinearálta táirgí agus faireachas margaidh, maidir le Safety Gate an Aontais agus maidir le dliteanas i leith táirgí. Tá sí ailínithe go páirteach freisin le *acquis* an Aontais maidir le forfheidhmiú agus nuachóiriú níos fearr rialacha an Aontais maidir le cosaint tomhaltóirí, maidir le cearta tomhaltóirí, maidir le cianmhargú seirbhísí airgeadais tomhaltóirí, maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí, maidir le praghsanna táirgí a thairgtear do thomhaltóirí a léiriú, maidir le cleachtais tráchtála éagóracha idir gnólachtaí agus tomhaltóirí, maidir le gnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí chun ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar, maidir le hamroinnt, táirge saoire fadtéarmach, conarthaí athdhíola agus malairte, maidir le taisteal láneagraithe agus socruithe taistil nasctha, maidir le comhaontuithe creidmheasa, agus maidir le réiteach malartach díospóidí le haghaidh díospóidí tomhaltóirí. Beidh gá freisin le hailíniú le *acquis* an Aontais maidir le tomhaltóirí a chumhachtú don aistriú glas, a thiocfaidh i bhfeidhm san Aontas i mí Mheán Fómhair 2026.

Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le caingne ionadaíocha chun comhleasanna tomhaltóirí a chosaint, agus maidir le hinchomparáideacht táillí a bhaineann le cuntais íocaíochta, le malartú cuntas íocaíochta agus le rochtain ar chuntais íocaíochta agus rochtain ar chuntais íocaíochta a bhfuil bonnghnéithe acu. Ní mór don Mholdóiv a hacmhainneacht forfheidhmiúcháin a threisiú agus fothú acmhainneachta a áirithiú chun na hacmhainneachtaí is gá a áirithiú chun *acquis* an Aontais atá ábhartha do thomhaltóirí a fhorfheidhmiú. Ba cheart don Mholdóiv aghaidh a thabhairt freisin ar an riosca a d'fhéadfadh a bheith ann do chur chun feidhme agus d'úsáid éifeachtach a híoschumhachtaí ag údaráis na Moldóive um chomhar ar mhaithe le cosaint tomhaltóirí (ag eascairt as an dlí atá aici faoi láthair maidir le rialú stáit), ionas go mbeidh sí ailínithe le ceanglais *acquis* an Aontais. Tá Lárionad Eorpach do Thomhaltóirí curtha ar bun ag an Moldóiv cheana féin chun tomhaltóirí a chur ar an eolas faoina gcearta sa mhargadh aonair agus chun cabhrú leo i ndíospóidí trasteorann; agus é mar rún tús a chur leis an gcomhar le Lónra na Lárionad Eorpach do Thomhaltóirí nuair atá an chaibidlíocht leis an Moldóiv ag céim níos faide chun cinn.

Tugann an tAontas dá aire, maidir leis an **tsláinte phoiblí**, go bhfuil reachtaíocht na Moldóive ceaptha chun bheith ailínithe go hiomlán le *acquis* an Aontais maidir le fógraíocht a dhéanamh ar tháirgí tobac, maidir le caitheamh tobac a chosc agus maidir le tionscnaimh chun rialú tobac a fheabhsú, agus maidir le forálacha seirbhísí meán closamhairc (maidir le tobac agus táirgí gaolmhara), maidir le táirgí cosmaideacha, maidir le fuil, maidir le faisnéis sláinte, maidir le meabhairshláinte, maidir le mí-úsáid alcóil agus drugaí a chosc, agus maidir le neamhionannais sláinte. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv ailíniú le caighdeáin idir-inoibritheachta agus caighdeáin cosanta sonraí an Aontais maidir le sonraí sláinte. Tugann an tAontas dá aire freisin ailíniú páirteach na Moldóive le *acquis* an Aontais maidir le monarú, cur i láthair agus díol tobac agus táirgí gaolmhara, maidir le tobac féin rollta agus maidir le rabhadh sláinte, maidir le toitíní leictreonacha, maidir le faisnéis a chur ar fáil faoi tháirgí tobac, maidir le timpeallachtaí atá saor ó thobac agus ó aerasóil, maidir le táirgí íocshláinte lena n-úsáid ag an duine, maidir le cógais leighis le haghaidh úsáid tréidliachta, maidir le fíocháin, cealla agus orgáin, maidir le galair neamhchoitianta, maidir le hailse, maidir le rShláinte, maidir le Measúnú ar Theicneolaíocht na Sláinte, agus maidir le galair theagmhálacha agus maidir le bagairtí sláinte trasteorann. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór don Mholdóiv a hailíniú a thabhairt chun críche sna réimsí sin uile agus ailíniú a dhéanamh freisin le *acquis* an Aontais maidir le tobac agus táirgí gaolmhara, feistí leighis, agus cógais dhílleachtacha, mar aon le pointe teagmhála le haghaidh rialacháin theicniúla. Cuireann an tAontas i bhfios go láidir nach mór údaruithe le haghaidh táirgí íocshláinte lena n-úsáid ag an duine agus le haghaidh úsáid tréidliachta a deonaíodh roimh an aontachas a uasghrádú chun *acquis* ábhartha an Aontais a chomhlíonadh. Ina theannta sin, iarrann an tAontas ar an Moldóiv feabhas a chur ar shláinte na ngrúpaí leochaileacha sa daonra, lena n-áiritheofar rochtain chomhionann ar sheirbhísí sláinte ar ardchaighdeán le haghaidh na bpobal sin, lena n-áirítear cumhdach leordhóthanach an phobail Romaigh a chinntiú leis an gcóras árachais éigeantach. Ní mór don Mholdóiv pointe teagmhála náisiúnta a bhunú le haghaidh cúram sláinte trasteorann agus toirmisc ar chaitheamh tobac a fhorfheidhmiú go hiomlán i gcomhréir le *acquis* an Aontais. Iarrann an tAontas ar an Moldóiv freisin a foireann leighis agus a hacmhainneachtaí riaracháin agus teicniúla i réimse na sláinte poiblí a neartú, lena n-áirítear i réimsí na gcosmaidí, na fola, na bhfíochán, na gceall agus na n-orgán, na ngalar teagmhálach, na slándála sláinte, na hoinceolaíochta, maidir le faireachán a dhéanamh ar nochtadh an daonra do réimsí leictreamaighnéadacha.

Tugann an tAontas dá aire go bhfuil idirthréimhse cúig bliana á hiarraidh ag an Moldóiv tar éis a haontachais leis an Aontas Eorpach chun cloí le ceanglais Airteagal 8(2) de Threoir 2001/83/CE a bhaineann le táirgí íocshláinte lena n-úsáid ag an duine agus le ceanglais Airteagal 2 de Rialachán (CE) Uimh. 726/2004 lena leagtar síos nósanna imeachta Comhphobail maidir le húdarú agus maoirseacht táirgí íocshláinte lena n-úsáid ag an duine agus le haghaidh úsáid tréidliachta agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Leigheasra Eorpach.

Meabhraítear don Aontas go bhfuil comhlíonadh *acquis* an Aontais maidir le táirgí íocshláinte, agus infhaighteacht na dtáirgí sin, tábhachtach chun sábháilteacht shláinte an duine a áirithiú san Aontas. Tugann an tAontas dá aire freisin go mbaineann iarraidh na Moldóive ní hamháin le ceanglais údarúcháin, ach freisin le gnéithe eile a rialaítear le dlí an Aontais maidir le táirgí íocshláinte, lena n-áirítear an faireachas cógas. Meabhraítear don Aontas freisin gur cheart aon idirthréimhse a bheith chomh gearr agus teoranta agus is féidir ó thaobh raon de le nach gcuirfeadh sí isteach ar shábháilteacht na dtáirgí íocshláinte atá ar fáil i mBallstáit eile de chuid an Aontais agus go gcuirfear ráthaíochtaí cuí san áireamh, cuir i gcás go mbeadh gá le cógais neamhchomhlíontacha a eisiamh ó aitheantas frithpháirteach i mBallstát eile de chuid an Aontais nó ó thrádáil chomhthreomhar. Sular féidir leis an Aontas seasamh a ghlacadh maidir leis an iarraidh sin, chun measúnú iomlán a dhéanamh ar an iarraidh sin agus chun athbhreithniú a dhéanamh ar a fhad agus a raon feidhme, iarrann an tAontas ar an Moldóiv faisnéis bhreise a chur ar fáil maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) an tionchar a mheastar a bheidh ar thionscal cógaisíochta na Moldóive.
- (b) líon na dtáirgí íocshláinte lena n-úsáid ag an duine atá:
 - i. Cláraithe sa Mholdóiv ach nach bhfuil údaraithe san Aontas;
 - ii. Cláraithe sa Mholdóiv agus údaraithe san Aontas faoin nós imeachta údarúcháin láraithe;
 - iii. Cláraithe sa Mholdóiv agus údaraithe i gceann de nósanna imeachta údarúcháin náisiúnta na mBallstát (uimhreacha cásanna dinimiciúla freisin – uimhreacha ionchais tráth an aontachais, más féidir).

- (c) A mhéid a bhaineann le clárú náisiúnta cógas leighis lena mbaineann ceanglais maidir le húdaruithe margaíochta an Aontais a choigeartú, faisnéis a sholáthar maidir leis an gcaoi ar cuireadh leibhéal éagsúil castachta na mbealaí údaraithe éagsúla faoi *acquis* an Aontais san áireamh agus measúnú á dhéanamh ar an tionchar ar thionscal na Moldóive agus ar an riarachán náisiúnta.
- (d) cógais leighis chriticiúla a sholáthar d'othair sa Mholdóiv agus san Aontas mar atá sé faoi láthair.
- (e) a mhéid atá comhdhéanamh na gcógas intíre agus neamh-AE atá údaraithe faoi láthair lena gcur ar mhargadh na Moldóive comhionann le comhdhéanamh na gcógas lena n-úsáid ag an duine atá údaraithe ag an gCoimisiún faoin nós imeachta údarúcháin láraithe.

Tugann an tAontas dá aire agus is díol sásaimh dó go bhfuil creat institiúideach i bhfeidhm ag an Moldóiv chun **an t-éilliú a chomhrac** i réimse na cosanta tomhaltóirí agus sláinte agus tá sé ag dréim go n-áiritheoidh an Mholdóiv leibhéil mhaithe sláine sna réimsí sin.

* * *

I bhfianaise staid reatha na n-ullmhúchán, tugann an tAontas dá aire nach bhféadfar, ar an tuiscint nach mór don Mholdóiv leanúint de dhul chun cinn a dhéanamh san ailíniú le *acquis* an Aontais a chumhdaítear leis na caibidlí seo a leanas, agus i gcur chun feidhme an *acquis* sin, iad sin a dhúnadh go sealadach ach amháin nuair a chomhaontóidh an tAontas gur comhlíonadh na tagarmharcanna seo a leanas:

Caibidil 1 – Saorghluaiseacht earraí

- Tá ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv le clásail a thabhairt isteach maidir le haitheantas frithpháirteach, agus leis na leasuithe is gá ar reachtaíocht intíre agus ar chleachtais riaracháin, lena gcomhlíontar na hoibleagáidí a eascraíonn as Airteagail 34-36 CFAE.
- Tá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais maidir le reachtaíocht chothrománach táirgí agus léiríonn sí ardleibhéal ailínithe le *acquis* an Aontais maidir le táirgí sa chaibidil seo, go háirithe sna hearnálacha sin nach leor an t-ailíniú nó ina bhfuil an t-ailíniú teoranta go dtí seo.
- Léiríonn an Mholdóiv go bhfuil acmhainneacht riaracháin leordhóthanach aici lena ngabhann ardchaighdeán ionracais chun an reachtaíocht a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú go cuí, faoi thráth an aontachais, i ngach réimse cothrománach a dhéanann difear do shaorghluaiseacht earraí (lena n-áirítear caighdeánú, creidiúnú, méadreolaíocht, measúnú comhréireachta agus faireachas margaidh) chomh maith le *acquis* an Aontais maidir le táirgí sa chaibidil seo.

Caibidil 2 – Saorghluaiseacht oibrithe

- Léiríonn an Mholdóiv go bhfuil struchtúir agus cumas forfheidhmithe leordhóthanach aici chun an *acquis* maidir le saorghluaiseacht oibrithe a chur chun feidhme ina iomláine faoi thráth an aontachais.

Caibidil 3 – Ceart bunaíochta agus saoirse chun seirbhísí a sholáthar

- Ghlac an Mholdóiv liosta de ghairmeacha beatha a rialaítear de réir bhrí *acquis* ábhartha an Aontais, liosta ina sonraítear na gníomhaíochtaí a chuimsítear le gach gairm maille leis na boinn chirt a bhí leis na rialacháin, agus chuir sí an liosta sin faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh.
- Rinne an Mholdóiv na forálacha lena gcumhdaítear íoscheanglais oiliúna Threoir 2005/36/CE, arna leasú, a ailíniú leis na ceanglais sin, agus rinne sí na cláir staidéir, faoina bhfaightear cáilíochtaí le haghaidh gairmeacha rialáilte, a ailíniú leis na ceanglais sin.

- Tá an rialachán cothrománach maidir le seirbhísí ailínithe ag an Moldóiv le *acquis* an Aontais tríd an Treoir um Sheirbhísí a chorprú, agus léiríonn sí ardleibhéal ailínithe na reachtaíochta earnála agus maidir leis an acmhainneacht riaracháin ghaolmhar.
- Tá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais trí aon cheanglas náisiúntachta maidir le rochtain agus feidhmiú gníomhaíochtaí seirbhíse a aisghairm, cé is moite de cheanglais náisiúntachta a bhfuil údar leo agus atá comhréireach i gcomhréir le hAirteagal 51 CFAE. Ní foláir feidhm a bheith ag na leasuithe sin tráth nach déanaí ná dáta an aontachais.

Caibidil 4 - Saorghluaiseacht caipitil

- Tá an Mholdóiv ailínithe leis an *acquis* maidir le gluaiseachtaí caipitil agus léiríonn sí go mbeidh an tír in ann é a chur chun feidhme go hiomlán faoi thráth an aontachais, agus é á áirithiú aici go mbainfear na srianta uile atá fágtha.
- Tá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais i réimse na n-íocaíochtaí, go háirithe a mhéid a bhaineann le seirbhísí íocaíochta sa mhargadh inmheánach (an Treoir maidir le Seirbhís Íocaíochta arna leasú), íocaíochtaí trasteorann agus an *acquis* maidir le limistéar aonair d'íocaíochtaí euro, agus léiríonn sí go mbeidh sí in ann é a chur chun feidhme go hiomlán faoi thráth an aontachais.
- Tá an Mholdóiv ailínithe go hiomlán le *acquis* an Aontais i réimse an choisc ar sciúradh airgid agus ar mhaoiniú na sceimhlitheoireachta (go háirithe an Treoir maidir leis an Sciúradh Airgid a Chomhrac, an Rialachán maidir leis an Sciúradh Airgid a Chomhrac agus an Rialachán maidir le hAistriú Cistí, arna leasú). Léiríonn an Mholdóiv acmhainneacht riaracháin leordhóthanach chun an reachtaíocht agus na hoibleagáidí ábhartha a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú go cuí maidir leis an Sciúradh Airgid a Chomhrac / Maoiniú na Sceimhlitheoireachta a Chomhrac, agus déanann sí dul chun cinn follasach i dtreo cuntas teiste láidir. Léiríonn an Mholdóiv go mbeidh sí réidh chun an *acquis* a chur chun feidhme go hiomlán ó lá an aontachais.

Caibidil 6 – Dlí na gcuideachtaí

- Rinne an Mholdóiv a reachtaíocht a ailíniú le forálacha ginearálta *acquis* an Aontais maidir le dlí na gcuideachtaí, maidir le foirmiú cuideachtaí agus ceanglas caipitil agus maidir le bunú agus feidhmiú cuideachtaí faoi dhliteanas teoranta.
- Rinne an Mholdóiv a reachtaíocht a ailíniú leis an *acquis* maidir le ceanglais nochta i ndáil le cuideachtaí agus brainsí agus úsáid uirlisí digiteacha agus próiseas digiteach i ndlí na gcuideachtaí, lena n-áirítear na ceanglais maidir le córas idirnasctha na gclár gnó.
- Rinne an Mholdóiv a reachtaíocht a ailíniú le *acquis* an Aontais i réimse na gcumasc agus na ndeighiltí intíre agus maidir le foirmiú agus ceanglais chaipitil, agus rinne sí a reachtaíocht maidir le hoibríochtaí trasteorann (comhshónna, cumaisc agus deighiltí) agus maidir le bunú agus feidhmiú cuideachtaí faoi dhliteanas teoranta a ailíniú freisin.
- Rinne an Mholdóiv a dlíthe maidir le margaí caipitil, agus an reachtaíocht ábhartha chur chun feidhme, a ailíniú le *acquis* an Aontais, lena n-áirítear an leagan is déanaí den Treoir um Thrédhearcacht. Rinne an Mholdóiv a córas tuairiscithe airgeadais, lena n-áirítear reachtaíocht cur chun feidhme, a ailíniú freisin le *acquis* an Aontais, lena n-áirítear an Treoir Chuntasaíochta arna leasú.
- Tá a reachtaíocht ailínithe ag an Moldóiv leis an Treoir maidir le Cearta Scairshealbhóirí arna leasú, leis an Treoir maidir le Tairiscintí Táthcheangail, agus áirithíonn sí go mbeidh sí in ann an Treoir maidir le Dícheall Cuí Corparáideach i dtaca le hInbhuanaitheacht a chur chun feidhme ó dháta an aontachais.
- Rinne an Mholdóiv a reachtaíocht iniúchóireachta reachtúla, lena n-áirítear reachtaíocht cur chun feidhme, a ailíniú leis an leagan is déanaí den Treoir Iniúchóireachta, agus léirigh sí stóinseacht agus acmhainneacht riaracháin leordhóthanach an chórais formhaoirseachta iniúchóireachta poiblí chun *acquis* an Aontais a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú.

Caibidil 7 – Dlí maoine intleachtúla

- Tugann an Mholdóiv faoi na leasuithe reachtacha uile is gá chun a áirithiú go n-ídeofar cearta san Aontas/LEE i ngach réimse ó dháta an aontachais.
- Rinne an Mholdóiv a reachtaíocht a ailíniú le *acquis* an Aontais maidir le cóipcheart agus cearta gaolmhara, cearta maoine tionsclaíche agus forfheidhmiú maoine intleachtúla.
- Áirithíonn an Mholdóiv acmhainneacht riaracháin leordhóthanach, lena n-áirítear AGEPI, chun cearta maoine intleachtúla a chlárú agus soláthróidh sí cuntas teiste maidir le forfheidhmiú éifeachtach a bheith á dhéanamh ag na húdaráis riaracháin ábhartha, agus trí cheartas sibhialta agus, i gcás inarb iomchuí, trí cheartas coiriúil.

Caibidil 8 – Beartas iomaíochta

- Tá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais a chumhdaítear leis an gcaibidil maidir leis an mbeartas iomaíochta.
- Tá acmhainneacht riaracháin agus bhreithiúnach leordhóthanach forbartha ag an Moldóiv i réimse na gcleachtas in aghaidh trustaí, na gcumasc agus an rialaithe Státchabhrach.
- Tá teist láidir forfheidhmithe léirithe ag an Moldóiv i réimse na gcleachtas in aghaidh trustaí agus na gcumasc, lena n-áirítear cuntas teiste maidir le saothrú riaracháin agus bhreithiúnach ar sháruithe atá éifeachtach agus éifeachtúil, lena n-áirítear trí smachtbhannaí díspreagthacha a fhorchur, i gcás inarb iomchuí.
- Tá teist láidir forfheidhmithe léirithe ag an Moldóiv i réimse an rialaithe Státchabhrach, lena n-áirítear cuntas teiste maidir le fógra *ex-ante* a thabhairt faoi chabhair, measúnú críochnúil agus bearta agus scéimeanna cabhrach a ailíniú go héifeachtach leis an *acquis*, chomh maith le faireachán riaracháin agus breithiúnach éifeachtach agus éifeachtúil, lena n-áirítear trí chabhair neamhdhleathach agus neamh-chomhoiriúnach a aisghabháil i gcás inarb infheidhme.

Caibidil 9 – Seirbhísí airgeadais

- Tá ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv leis an *acquis* i réimse na baincéireachta agus na n-ilchuideachtaí airgeadais, go háirithe maidir le ceanglais chaipitil, maoirseacht ar ilchuideachtaí airgeadais, cosaint taiscí, atheagrú agus foirceannadh institiúidí creidmheasa agus tá sé léirithe aici go bhfuil an acmhainneacht ag an tír ailíniú go hiomlán leis an *acquis* roimh an aontachas agus é a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú ó lá an aontachais.
- Tá ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv leis an *acquis* i réimse an árachais (lena n-áirítear Sócmhainneacht II) agus na bpinsean ceirde, go háirithe maidir le hárachas saoil, ath-árachas, dáileadh árachais, agus árachas dliteanais mótarfheithicle, agus tá sé léirithe aici go mbeidh an tír réidh chun an *acquis* a chur chun feidhme ó lá an aontachais ar aghaidh.
- Tá ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv leis an *acquis* i réimse bhonneagar an mhargaidh airgeadais, lena n-áirítear imréiteach agus socrú, go háirithe a mhéid a bhaineann le críochnaitheacht socraíochta agus socruithe comhthaobhachta airgeadais, agus tá sé léirithe aici go mbeidh sí réidh chun an *acquis* a chur chun feidhme ó lá an aontachais ar aghaidh.
- Tá ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv le *acquis* an Aontais i réimse bhonneagar an mhargaidh airgeadais, lena n-áirítear i réimse na margáí urrús, na seirbhísí infheistíochta, agus na bainistíochta infheistíochta, go háirithe a mhéid a bhaineann le creat na Margáí in Ionstraimí Airgeadais, réamheolaire, trédhearcacht agus drochúsáid mhargaidh, agus maidir le bainistiú infheistíochta, agus tá sé léirithe aici go mbeidh an tír réidh chun an *acquis* a chur chun feidhme ó lá an aontachais.
- Tá ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv leis an *acquis* i réimse an airgeadais dhigitigh, go háirithe a mhéid a bhaineann le hathléimneacht oibríochtúil agus criptea-shócmhainní agus tá sé léirithe aici go mbeidh an tír réidh chun an *acquis* maidir le maoiniú digiteach agus maoiniú inbhuanaithe a chur chun feidhme ó lá an aontachais.

- Léirigh an Mholdóiv stóinseacht agus neamhspleáchas na n-institiúidí rialála agus maoirseachta ag a bhfuil ardchaighdeán ionracais – i gcomhréir le ceanglais na reachtaíochta earnálaí éagsúla – ag a bhfuil acmhainneacht riaracháin leordhóthanach chun an *acquis* a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú i réimse na seirbhísí airgeadais.

Caibidil 28 – Cosaint tomhaltóirí agus sláinte

- Tá ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv le *acquis* ginearálta an Aontais maidir le sábháilteacht táirgí agus cosaint tomhaltóirí (lena n-áirítear *acquis* an Aontais maidir le forfheidhmiú príobháideach, ráthaíochtaí agus ábhar digiteach), lena n-áirithítear cosaint leasanna tomhaltóirí, a sábháilteacht, fothú acmhainneachta dá n-eagraíochtaí tomhaltóirí, forfheidhmiú éifeachtach agus an ceart chun sásaimh. Léiríonn an Mholdóiv go mbeidh struchtúir riaracháin leordhóthanacha i bhfeidhm lena mbaineann ardchaighdeán ionracais agus acmhainneachta forfheidhmiúcháin, lena n-áirítear na leibhéil neamhspleáchais is gá, chun iad a chur chun feidhme i gceart faoi thráth an aontachais.
- Tá ardleibhéal ailínithe ag an Moldóiv le reachtaíocht an Aontais agus leis na hoibleagáidí idirnáisiúnta maidir le rialú tobac chomh maith lena cur chun feidhme agus lena forfheidhmiú iomlán agus cuí.
- Tá an Mholdóiv ailínithe le *acquis* an Aontais maidir le cearta othar i gcúram sláinte trasteorann, maidir le fuil, fíocháin, cealla agus orgáin, táirgí íocshláinte lena n-úsáid ag an duine agus le haghaidh úsáid tréidliachta, agus feistí leighis, tá ardleibhéal ailínithe aici le *acquis* uile eile an Aontais maidir leis an tsláinte phoiblí, agus léiríonn sí go bhfuil na leibhéil acmhainneachta agus sláine riaracháin is gá aici, lena n-áirítear córas/údarás maoirseachta inbhuanaithe, chun *acquis* an Aontais maidir leis an tsláinte phoiblí a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú i gceart sna réimsí sin uile d’fhonn ailíniú iomlán a bhaint amach faoi thráth an aontachais.

* * *

Leanfar d'fhaireachán a dhéanamh ar an dul chun cinn maidir le hailíniú le *acquis* an Aontais agus maidir lena chur chun feidhme le linn na caibidlíochta. Chuir an tAontas i bhfios go láidir go dtabharfaidh sé aird ar leith ar fhaireachán ar na saincheistanna sonracha uile a luaitear thuas d'fhonn acmhainneacht riaracháin na Moldóive a áirithiú, d'fhonn a áirithiú go bhfuil sé d'acmhainneacht aici ailíniú dlíthiúil a thabhairt chun críche i ngach earnáil faoin gcnuasach sin chomh maith le tuilleadh dul chun cinn a dhéanamh maidir le cur chun feidhme agus forfheidhmiú. Ní mór aird ar leith a thabhairt ar na naisc idir caibidlí an chnuasaigh atá faoi chaibidil anseo agus caibidlí caibidlíochta eile. Ní féidir measúnú críochnaitheach a dhéanamh ar chomhréireacht reachtaíocht na Moldóive le *acquis* an Aontais ná ar a hacmhainneacht cur chun feidhme go dtí céim níos déanaí sa chaibidlíocht. Sa bhreis ar an bhfaisnéis uile a d'fhéadfadh a bheith ag teastáil ón Aontas le haghaidh na caibidlíochta sa chnuasach seo, agus atá le cur ar fáil don Chomhdháil, iarrann an tAontas ar an Moldóiv faisnéis mhionsonraithe i scríbhinn a chur ar fáil go rialta don Chomhairle Comhlachais maidir leis an dul chun cinn i gcur chun feidhme *acquis* an Aontais.

I bhfianaise na mbreithniúchán uile thuas, beidh ar an gComhdháil filleadh ar an gcnuasach seo tráth is iomchuí.

Thairis sin, meabhraítear don Aontas go bhféadfadh *acquis* nua teacht chun bheith ann idir an 7 Deireadh Fómhair 2026 agus tabhairt i gcrích na caibidlíochta.